

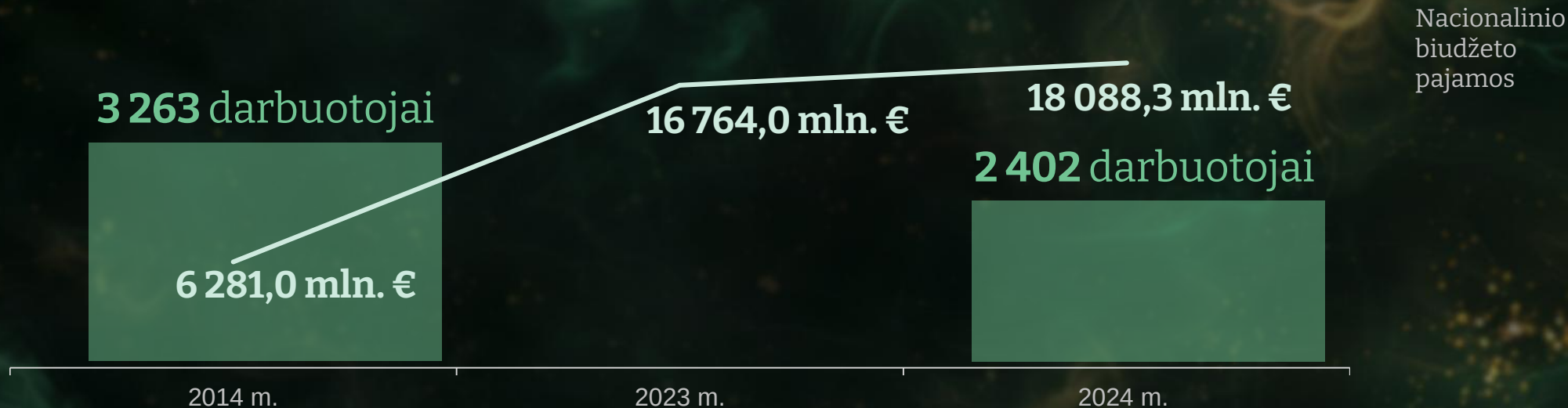

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

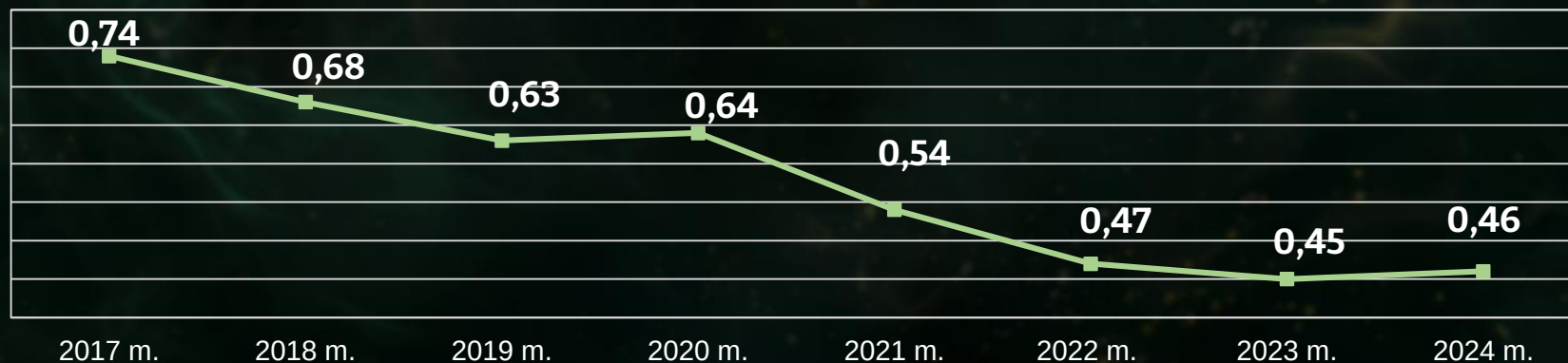
VMi 2024 m. veiklos rezultatai. Priežiūros kryptys 2025 metams.

Ir mažiau gali daugiau

Per 10 metų (2014 – 2024 m.) **darbuotojų skaičiui sumažėjus kone tūkstančiu**, surenkamo nacionalinio biudžeto suma augo beveik 3 kartus

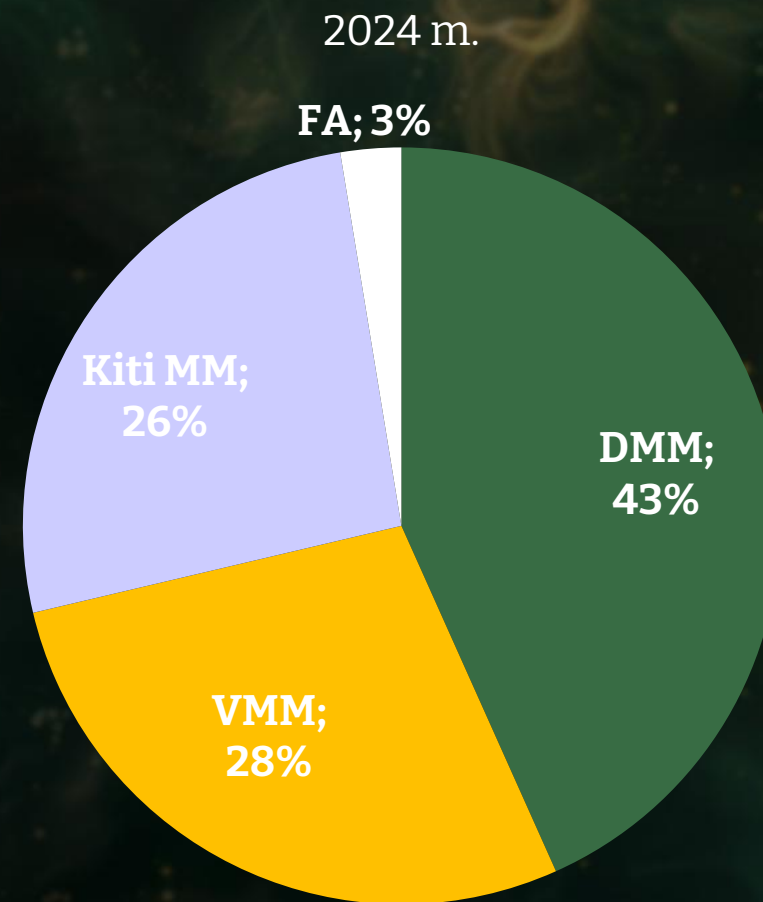
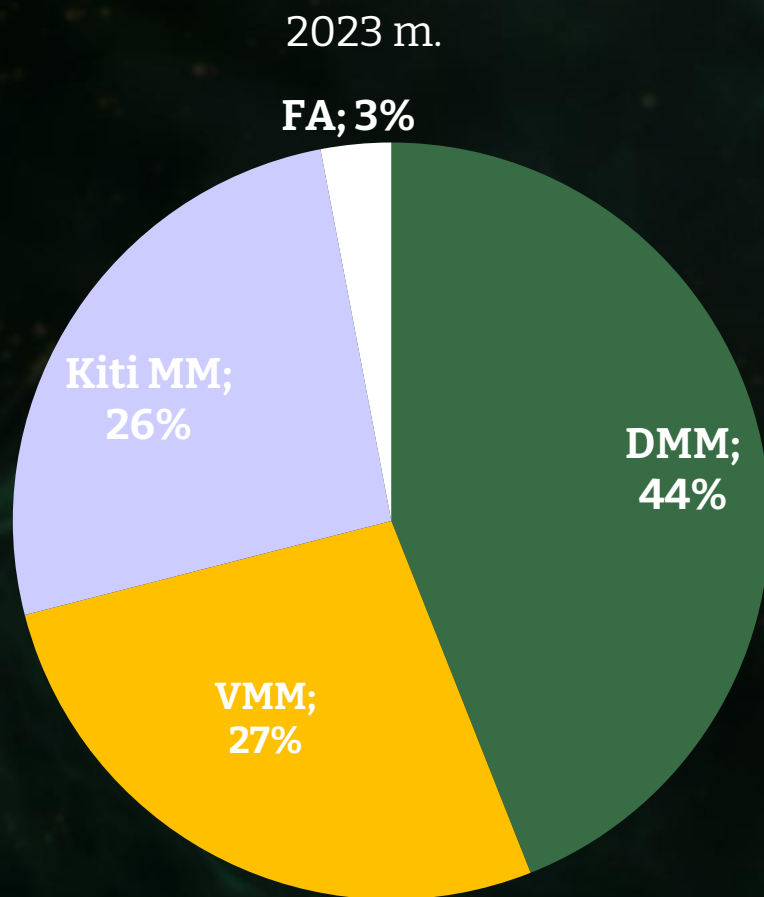

VMI efektyvumo kriterijus

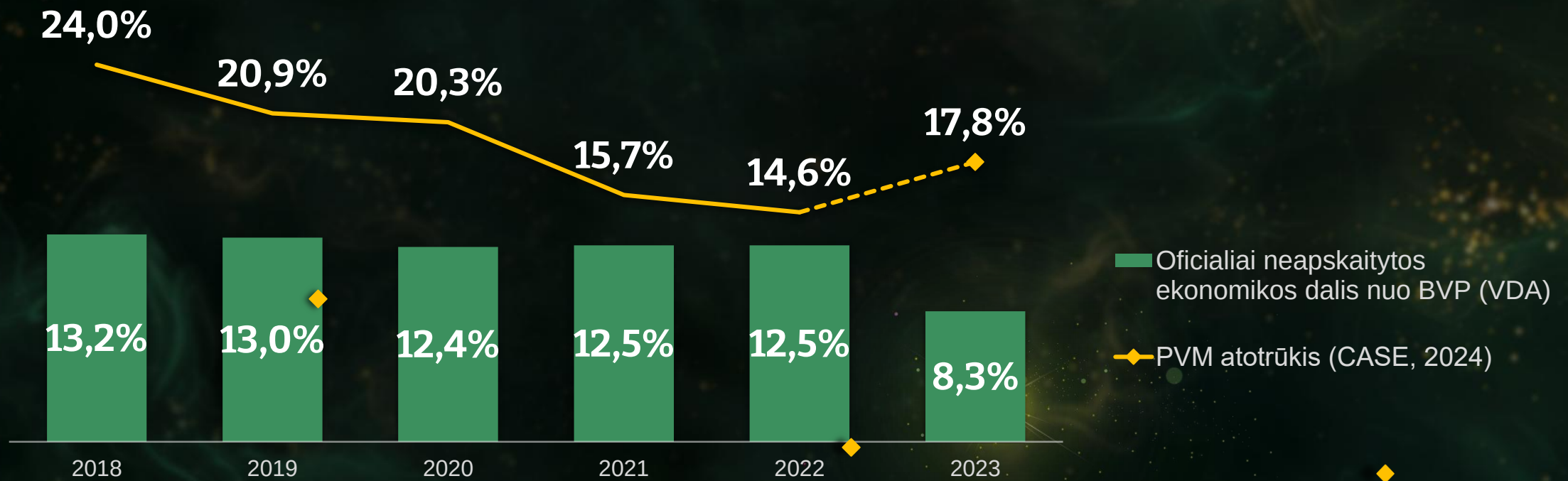

* Kuo mažesnė efektyvumo kriterijaus reikšmė, tuo didesnis VMI veiklos efektyvumas

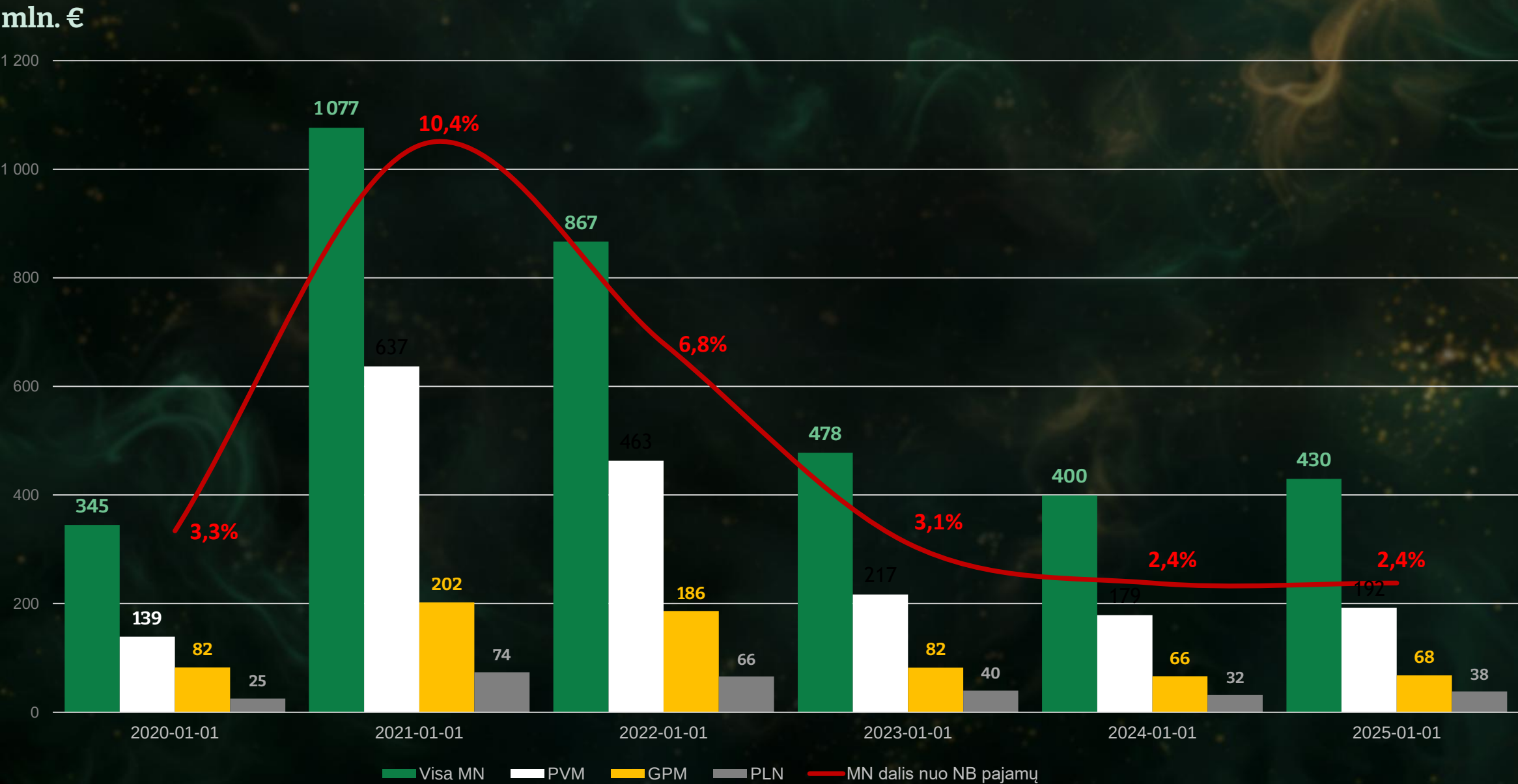
Didieji ir vidutiniai MM sumoka apie 70% visų mokesčių

PVM atotrūkio ir oficialiai neapskaitytos ekonomikos dalies nuo BVP įverčiai (jų tendencijos) išsiskyrė

Nepriemokos kitimas, mln. eurų

Pavežėjų pajamos augo 5 kartus

2019 m. vidutinės pavežėjų pajamos

2023 m. gavus duomenis iš platformos

Nuo 2020 m. automobilių prekybos sektorius augo beveik 3 kartus

Per pastaruosius ketverius metus automobiliais prekiaujančių gyventojų padaugėjo **beveik 70 %**

Šiuo metu jų – **apie 12 tūkst.**

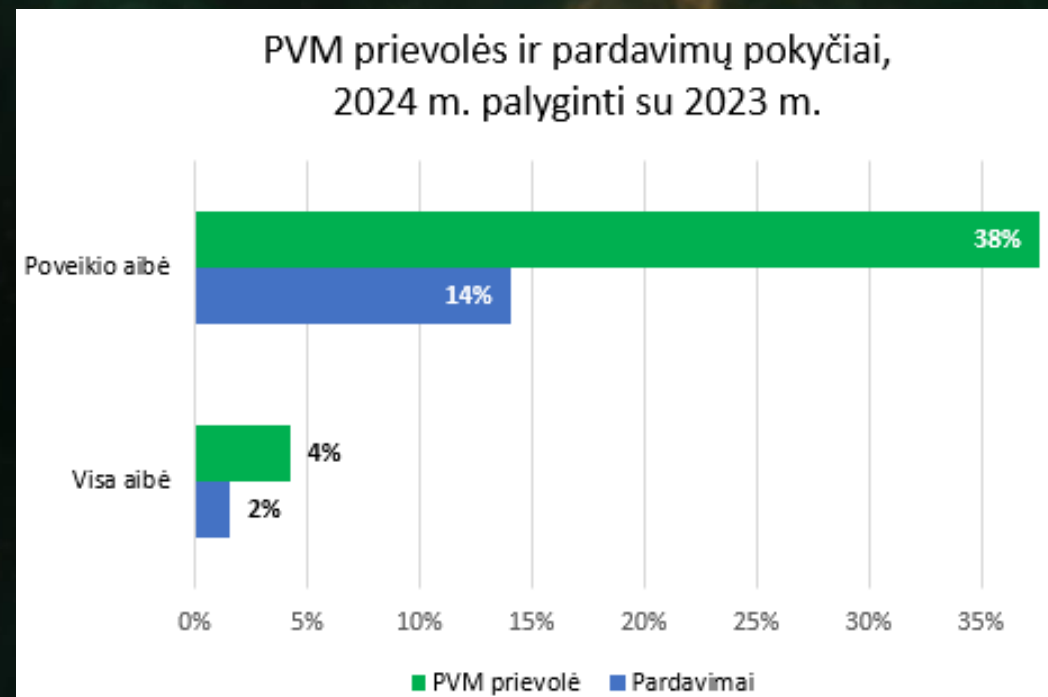
Sumokėti mokesčiai automobilių prekybos srityje

Prekybos sektorius 2024 m. – postūmio priemonės 7,6 tūkst. klientų

Priežiūros priemonės – pranešimai/
klausimynai orientuoti į mažus MM (JA ir FA)

61 % mokėtojų, kuriems taikytos poveikio priemonės, **elgsena pasikeitė** – augo kuriama pridėtinė vertė, pardavimai augo didesniu tempu nei atsargos

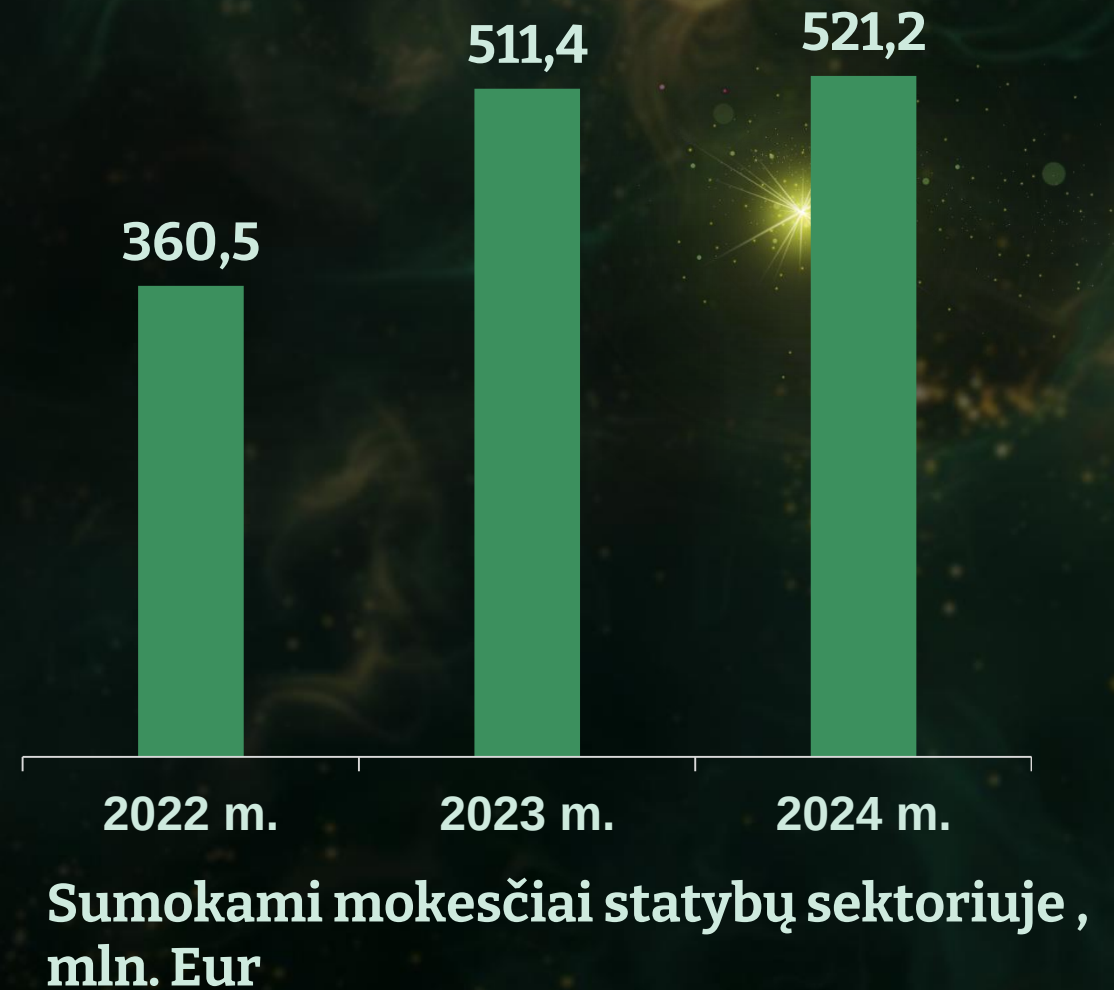
Klientų, kuriems buvo taikytos poveikio priemonės, PVM prievolė augo **38 % arba 7 mln. €**, pardavimai **augo 14 proc., arba 48 mln. €**

Visas prekybos sektorius (G46;G47):

- pardavimai augo **908,7 mln. €** arba **2 %**
- deklaruota PVM prievolė augo **108 mln. €** arba **4 %**

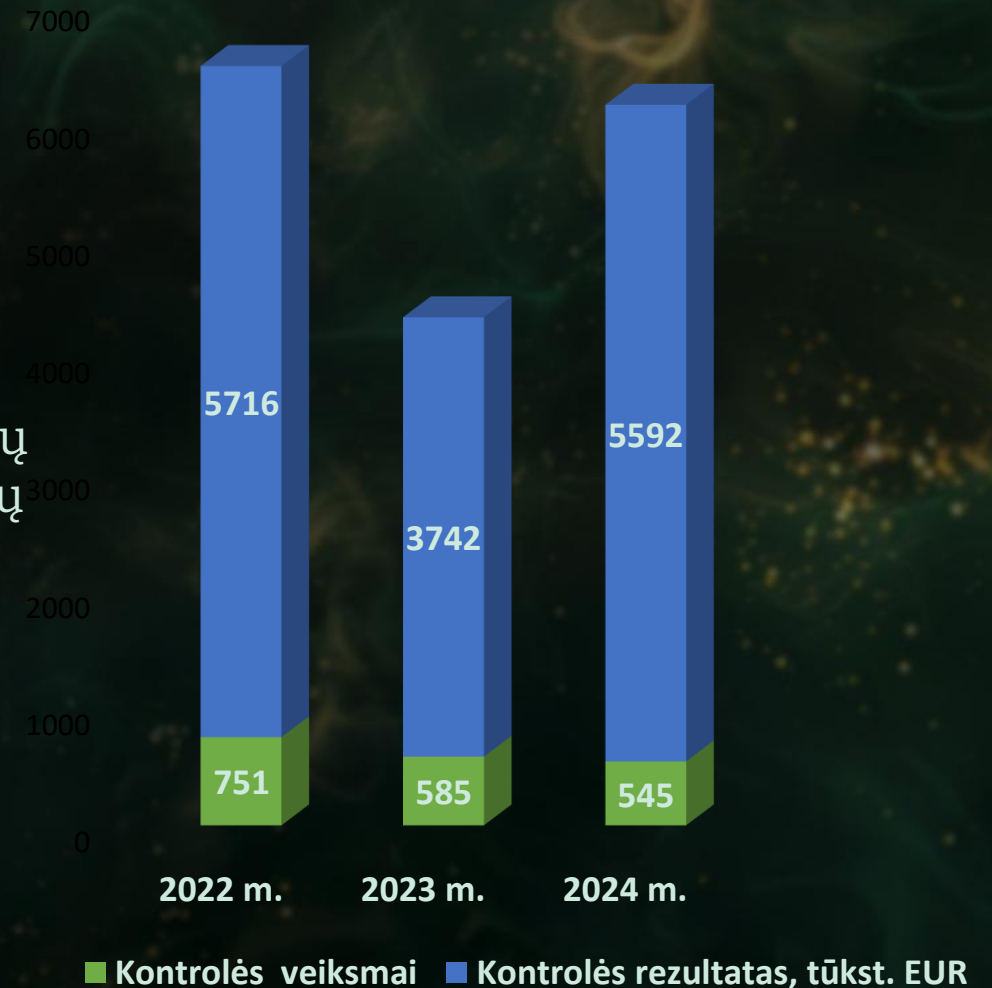
Statybos sektoriuje per pastaruosius ketverius metus stebimas augimas

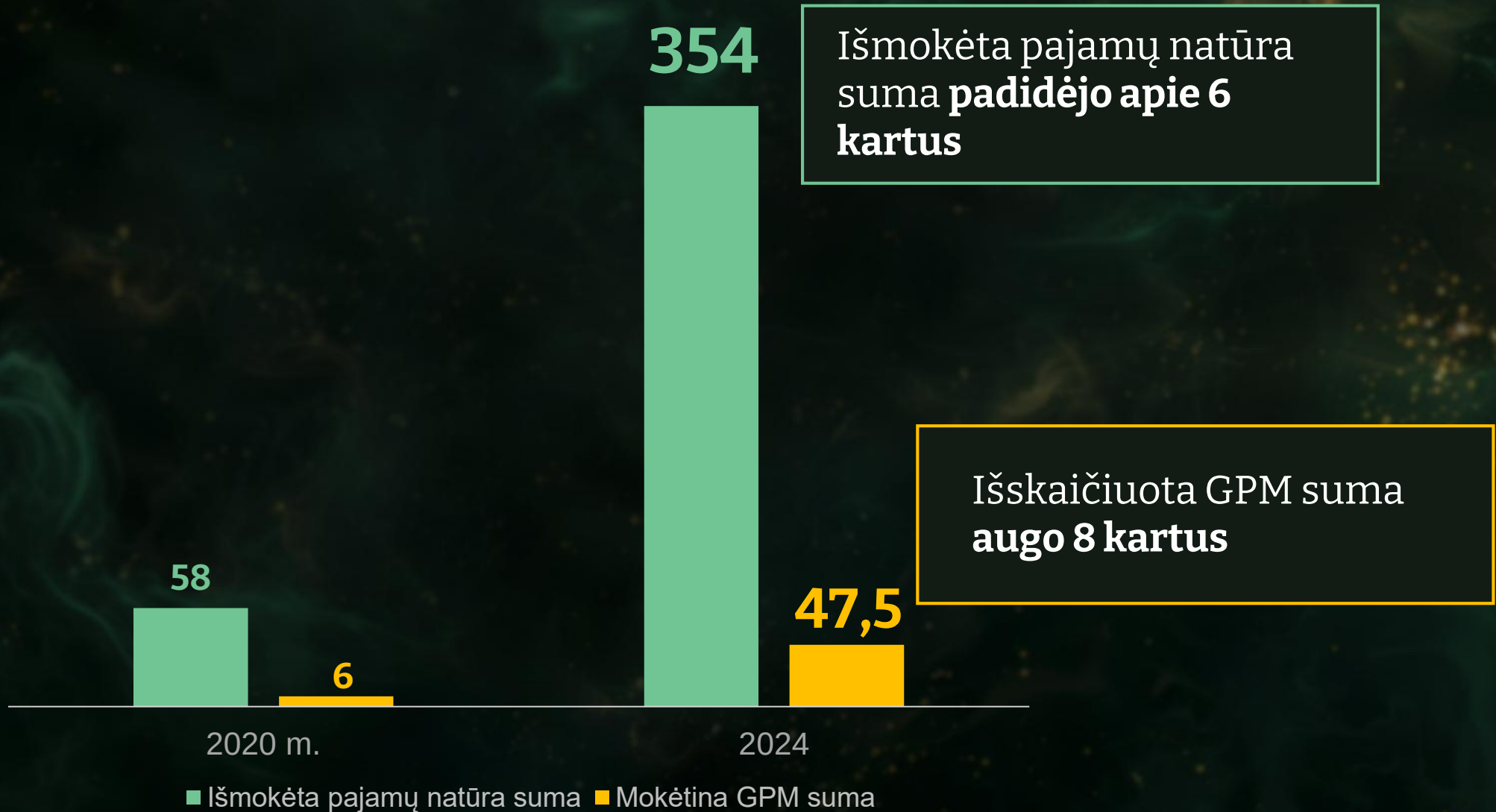
Statybos sektoriaus priežiūra

Kontrolės sritys

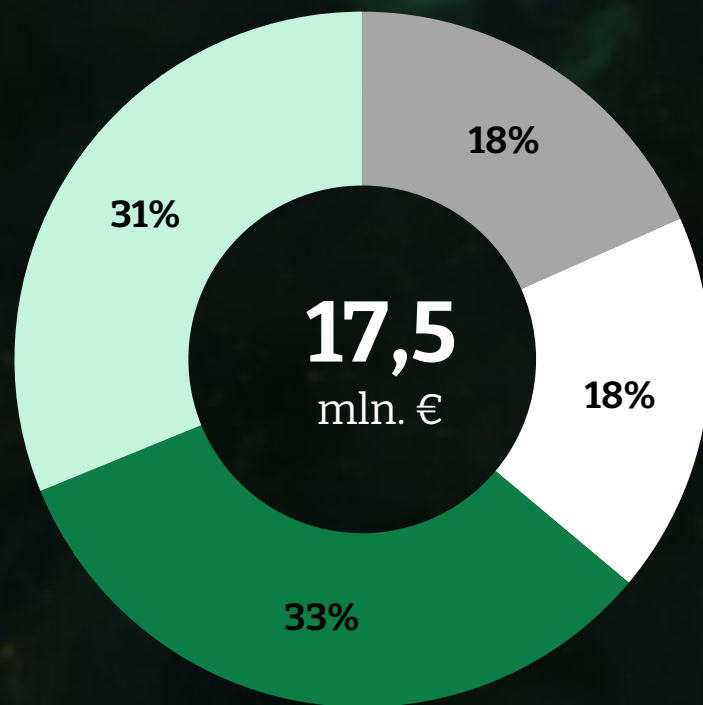
- **viešųjų pirkimų (VP) dalyvių kontrolė** (strateginių objektų statybos rangovai, subrangovai; valstybės, savivaldybių finansuojamų projektų laimėtojai)
- **NT vystytojų / statytojų kontrolė** (gyvenamųjų namų bei komercinės paskirties rizikingi NT vystytojai; įmonių grupei priklausančios rizikingos statybos įmonės)
- **statybos objektų /kvartalų patikros** (ilgalaikiai/periodiniai patikrinimai statomose gyvenvietėse/kvartaluose)
- **poveikio priemonių MM taikymas**

Pajamų natūra deklaravimo pokyčiai (mln. €)

Elektroninės komercijos kontrolė

- Socialiniai tinklai
- Nuotolinė prekyba
- Elektroninė prekyba
- Virtualios valiutos

2021-2024 m. nustatyta
nesumokėtų mokesčių

+1,5 mln. € pajamų deklaravo e. platformų naudotojai, pritaikius „postūmio“
(*nudge*) priemones

Nuo 2023 m. – tikslinis dėmesys didelės vertės turtu (>40 mln. eurų) disponuojantiems asmenims

2023 m.

Nustatyta nedeklaruotų
apmokestinamųjų pajamų
suma –

10 mln. €

~ 2 mln. €

mokėtini mokesčiai

2024 m.

Nustatyta nedeklaruotų
apmokestinamųjų pajamų
suma –

15 mln. €

~ 1,5 mln. €

mokėtini mokesčiai

- Nedeklaruotos iš užsienio gautos pajamos
- Netinkamai nustatoma asmens rezidavimo vieta
- Dirbtinai didinamos vertybinių popierių įsigijimo kainos

Duomenis jau teikia 30 tūkst. kasos aparatų

Su saugos moduliu

- **97 %** naudojamų kasos aparatų
- Pasirinkimas iš **38 modelių**

Su virtualia fiskalizacija

- **3 %** naudojamų kasos aparatų
- Pasirinkimas iš **12 modelių**

Kliento profilis – 219 tūkst. Lietuvos įmonių

Informacija pateikiama
kortelėse:
priekyje – vertinimas,
gale – rodiklio reikšmės.

Įmonių vertinimas (01-16):

- **29,4 %** visi žali rodikliai
- **2,8 %** visi žali rodikliai, bet yra nepriemoka
- **27,7 %** 1-3 geltoni rodikliai
- **28,1 %** 1 raudonas rodiklis
- **12,0 %** >1 raudonas rodiklis

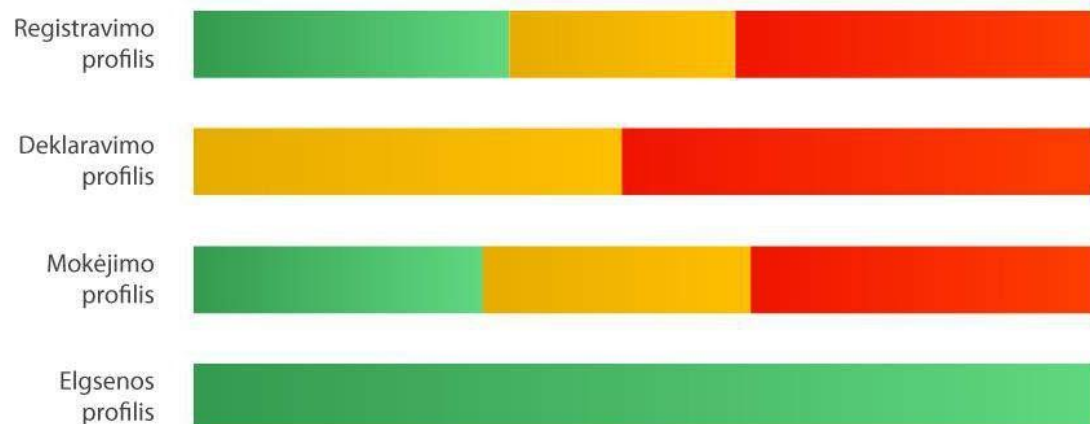

Nauji planai, kuriems reikalingas MAĮ pakeitimas

Bendras rizikos kriterijų pasiskirstymas

Rizikos pagal kriterijų grupes pasiskirstymas

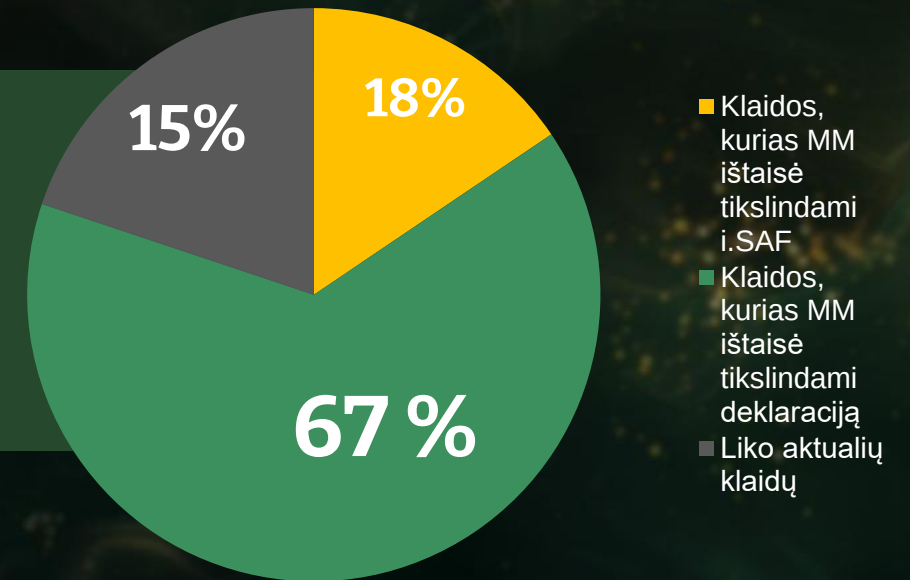
Mokesčių administratoriaus turimų duomenų analizės pagrindu atlikto mokesčių mokėtojo įvertinimo (jo elgsenos, deklaracijų ir kitų ataskaitų teikimo, registravimo ir mokėjimo prievolių vykdymo srityse) **viešas skelbimas**

Pilotinis PVM deklaracijos vertinimas realiu laiku – startas 2024-09-11

Ar kliento PVM deklaracija (FR0600) atitinka jo deklaruotus pardavimus pagal i.SAF išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis?

Kas vertinama?

- visos PVM deklaracijos
- tik pardavimai Lietuvoje
- tik pačio PVM mokėtojo pateikti duomenys i.SAF

! Mokestinių prievolių tvarka ir neatitikimų ištaisymo terminai nesikeičia

Administracinė našta - kasmet randame galimybių mažinti!

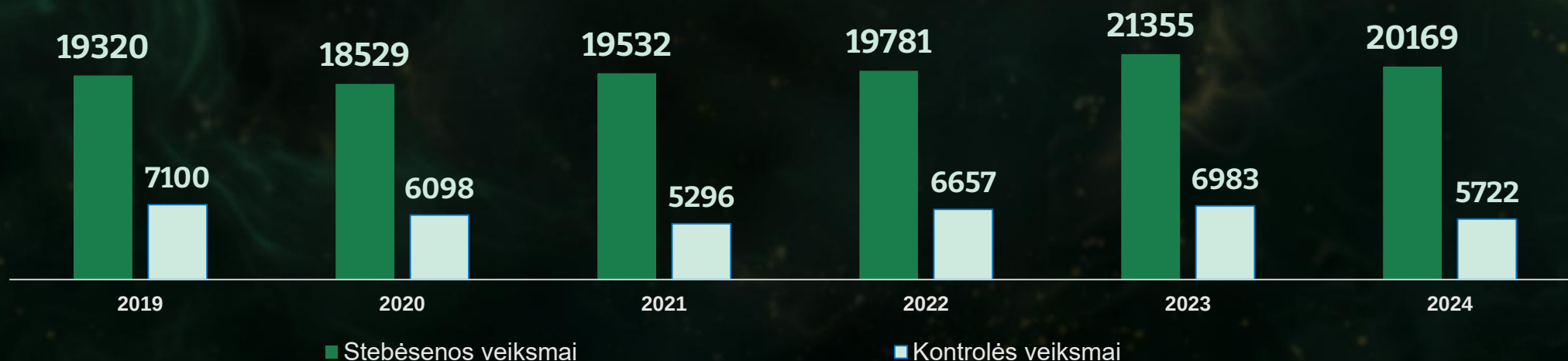
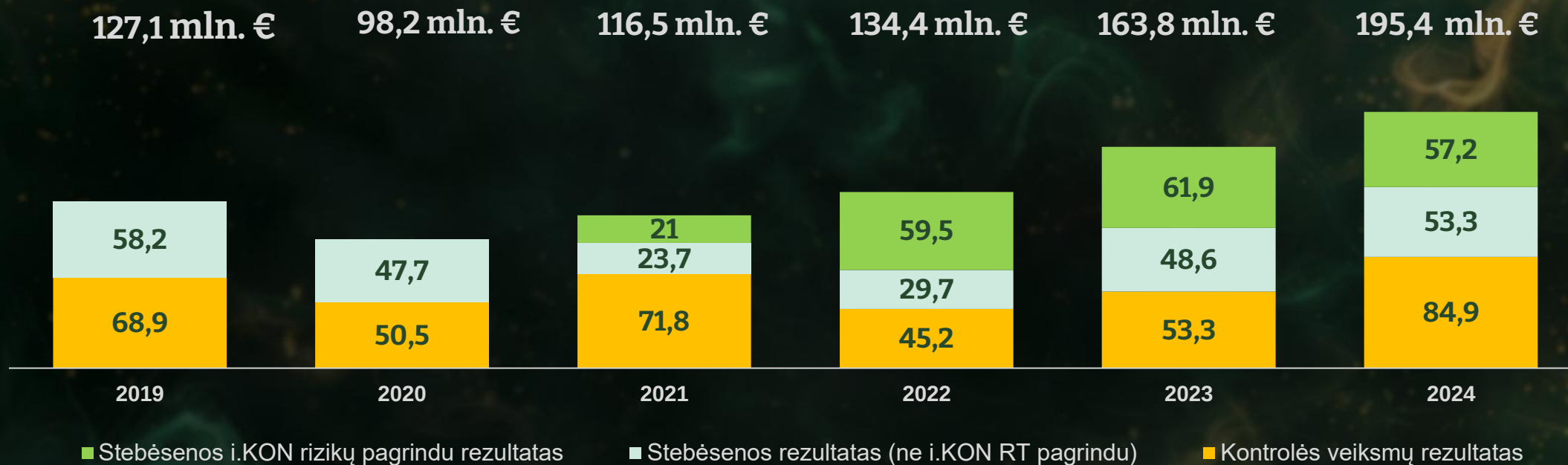
2021 m. 2,9 mln. €

2022 m. 5,8 mln. €

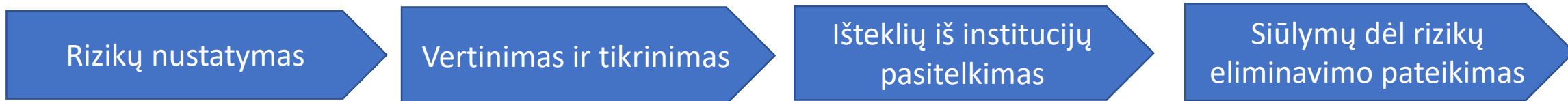
2023 m. -1,3 mln. €

2024 m. 6,3 mln. €

Kontrolės veiksmus keičia rezultatyvi stebėseną

Naujas institucijų bendradarbiavimo brandos lygis – įsteigtas Tarpinstitucinio bendradarbiavimo centras

Steigėjai:

- Valstybinė darbo inspekcija
- Valstybinė mokesčių inspekcija
- SODRA
- FNTT
- Policija
- VSAT

Dėmesio centre išskirtinai reiškiniai, susiję su neapskaitytu ir nelegaliu darbu:

- atlikta apie 5 tūkst. patikrų,
- nustatyta apie 5 mln. eurų į biudžetą nesumokėtų mokesčių suma,
- pradėta 18 ikiteisminių tyrimų dėl, galimai, 2,16 mln. eurų biudžetui padarytos žalos,
- nustatyti 92 nelegaliai dirbę asmenys,
- nustatyta daugiau kaip 100 veiklos neįregistravusių asmenų.

Pagrindinis prioritetas 2025 m. - PVM

- Vengimas registruotis PVM mokėtojais
- Nedeklaruotos arba netinkamai deklaruotos PVM prievolės, susijusios su pardavimais (įskaitant PVM lengvatų taikymą)
- Galimai, nepagrįsta PVM atskaita
- Sandoriai su ES valstybių narių PVMM
- PVM sukčiavimas (naujo įrankio, identifikuojančio sandorių „grandines“, įveiklinimas)

Didžiausios rizikos pelno mokesčio srityje

- Pelno (ir kt.) mokesčių vengimas (mažinimas) įmonių grupėse, įskaitant:
 - neapmokestinamų dividendų išmokėjimą dariniui,
 - sandorius tarp asocijuotų asmenų, kurie neatitinka rinkos kainos
 - nuostolių perkėlimas.
- Pelno mokesčio vengimas pasinaudojant pelno mokesčio lengvatomis, įskaitant kolektyvinio investavimo subjektų pajamų apmokestinimą

Didžiausios rizikos gyventojų pajamų mokesčio srityje

- Neapskaitytas ir nelegalus darbas
- GPM, VSD vengimas mokant kitas išmokas (komandiruočių pinigai, asmeninių automobilių nuoma, ...)
- Piniginių lėšų išmokėjimas atskaitingiems asmenims ir paskolos, neskirstant pelno
- Gyventojų, vykdančių individualią veiklą, vengimas:
 - registruoti veiklą ir/ar deklaruoti visas pajamas,
 - vengimas registruotis PVM mokėtoju ir mokėti PVM.
- Gyventojų, nevykdančių individualios veiklos, pajamų nedeklaravimas, turto ir išlaidų neatitikimas gautoms pajamoms
- „Turtingųjų“ gaunamų įvairaus tipo pajamų nedeklaravimas ar neteisingas deklaravimas

Prioritetai sektoriuose ir tikslinėje veikloje

- Pajamų apskaitymo vengimo užkardymas
- Didmeninė ir mažmeninė prekyba
- Statyba
- Privatūs poreikiai
- Elektroninė erdvė:
 - socialiniai tinklai, nuomonės formuotojai
 - el. prekybos veiklą vykdančių subjektų vengimas deklaruoti pajamas ir mokesčius, įskaitant OSS/MOSS registruotus asmenis
 - virtualios valiutos, sandoriai elektroninėje erdvėje
 - kitos rizikos el. erdvėje.

Žinutės iš Panevėžio AVMI

🔍 **Ką matome ir vertiname:**

- **Privačių poreikių tenkinimas** įmonės sąnaudomis: *vestuvių šventės, muzikantai, fotografai, SPA paslaugos, kelionės.*
- **Ūkinės operacijos turinio maskavimas:** *sąskaitų turinys neatitinka realybės.*
- **Viešųjų įstaigų veikla** – daugiau komercinė nei viešoji: *steigiamos „viešam tikslui“, bet veikia kaip verslas.*
- **„Kūrybiški“ likučiai sandėliuose:** *fiksuojame nerealius kiekius.*
- **Disbalansas tarp pirkimų ir pardavimų:** *matomas neatitikimas, kuris kelia klausimų.*

🎯 **Mūsų tikslas** – ne bausti, o grąžinti į mokestinį kelią.

Žinutės iš Panevėžio AVMI

Ką matome ir vertiname:

- **Didelės grynujų pinigų sumos** pas atsakingus asmenis – *įtarimų dėl pajamų neapskaitymo pagrindas.*
- **Fiziniai asmenys ir nekilnojamojo turto operacijos:** *statomi namai, trumpam registruojama gyvenamoji vieta ir namas parduodamas; naujas statinys dovanojamas artimiesiems ir vėliau parduodamas. Taip bandoma apeiti apmokestinimą ir pasinaudoti lengvatomis.*
- **Atsiskaitymai grynaisiais:** *net jei pateikiamas pranešimas dėl atsiskaitymo grynaisiais išimties, tai nėra atleidimas nuo atsakomybės. Jei sandoris galėjo būti vykdytas per finansų įstaigas – atsakomybė tenka tiek pirkėjui, tiek pardavėjui.*

 Mūsų tikslas – ne bausti, o grąžinti į mokesstinį kelią.

Žinutės iš Panevėžio AVMĮ

Ką verta žinoti ir taikyti praktikoje:

- **Pastebėjote netvarką?**

*Sąžiningas verslas gali **perspėti prašytoją** dėl sąskaitos turinio keitimo – tai pirmas žingsnis į skaidresnę aplinką.*

- **Yra įtarimų dėl pažeidimų?**

*Veikia **anoniminė pranešimo VMI forma** – sąžiningumas turi balsą.*

- **Gavote paklausimą iš VMI?**

*Atsakyti **būtina** – bendradarbiavimas mažina rizikas.*

- **Taikote 0 % PVM tarifą?**

*Turėkite **įrodymus**, kad prekės iškeliavo: transporto dokumentai, susirašinėjimas, apmokėjimo įrodymai.*

- **Mokesčių lengvatos – ne kūrybai.**

*Aiškinti jų taikymo ribas plačiau, nei numato įstatymai, **negali nei VMI, nei mokesčių mokėtojas.***

Skaidrumas – tai ne baimė būti patikrintam, o drąsa veikti teisingai.